خراسان رضوی

صفحه آخر

پنج شنبه
۶ دی ۱۳۹۷
۱۹ ربیع الثانی ۱۴۴۰
۸ صفحه/شماره ۴۰۲۷

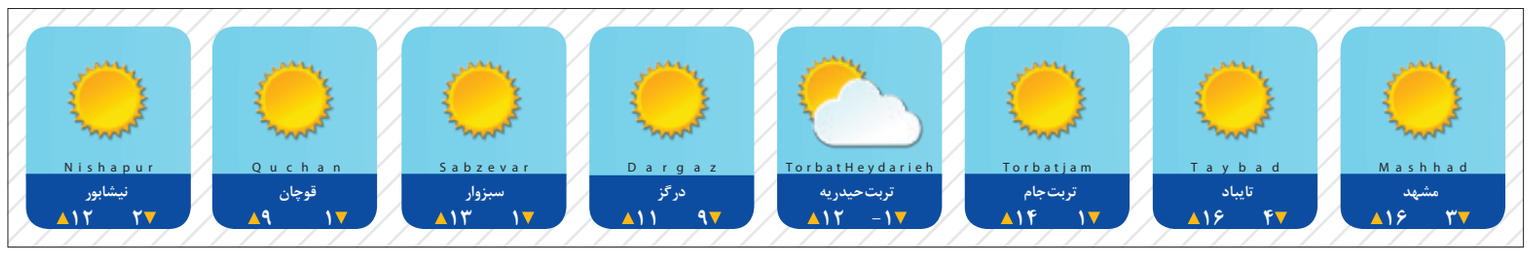

روزنامه خراسان رضوی:
رتبه یک نشریات استانی

صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
مدیر مسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی

دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهید صادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۳۷۶۳۴۰۰۰-۰۵۱

نمابر دبیرخانه: ۰۵۱۳۷۶۲۴۳۹۵
پذیرش آگهی و اشتراک: ۰۵۱۳۷۰۱۰
پیامک: ۲۰۰۰۹۹۹

چاپ مشهد: شهر چاپ خراسان
روابط عمومی: ۰۵۱۳۷۰۰۹۱۱۱
نمابر تحریریه: ۰۵۱۳۷۶۲۶۵۰۱

حکمت روز

امام صادق (ع)

صدقه‌ای که خداوند آن را دوست دارد عبارت است از: اصلاح میان مردم هرگاه رابطه‌شان تیره شد و نزدیک کردن آن‌ها به یکدیگر هرگاه از هم دور شدند.
کافی (ط-الاسلامیه) ج۲، ص۲۰۹، ح۱

مناجات

علامه حسن زاده آملی

الهی!
از من برهان توحید خواهند و من دلیل تکثیر.
الهی!
از من پرسند توحید یعنی چه، حسن گوید تکثیر یعنی چه.
الهی!
از نماز و روزه‌ام توبه کردم، به حق اهل نماز و روزه‌ات توبه این نااهل را بپذیر!
الهی!
به فضیلت، سینه بی کینه‌ام دادی، به جودت شرح صدرم عطا بفرما!

با شاعران

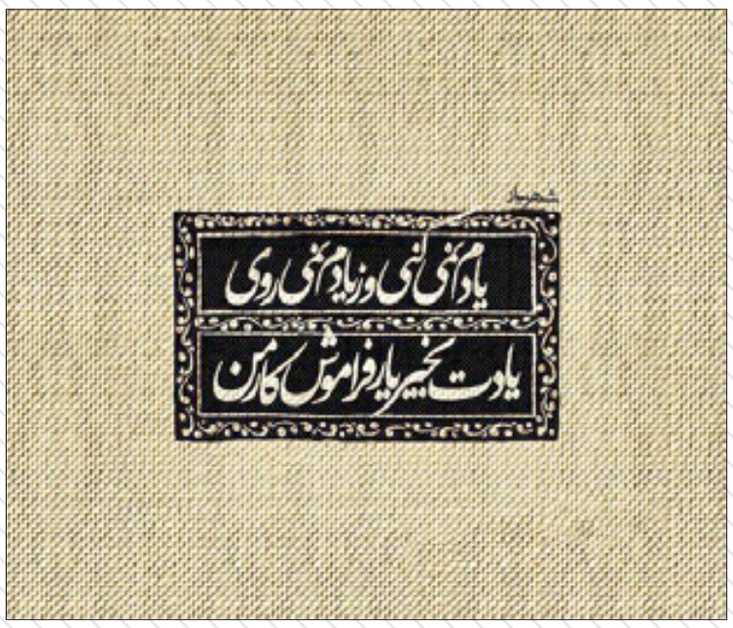

خراسان به روایت خراسان

۶ دی ماه ۱۳۳۷

از مزاحمت زوارکش‌ها جلوگیری می‌شود

۶۰ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: برای جلوگیری از مداخله و مزاحمت زوارکش‌ها در امر ورود و خروج زوار، کمیسیونی با حضور نمایندگان صنف مسافرخانه دار و ادارات شهربانی و شهرداری در فرمانداری تشکیل و قرار شد تا در جلسه بعدی نماینده پلیس راه آهن نیز در این جلسه شرکت نموده و تصمیم قطعی گرفته شود.

سارقین مسلح متواری شدند

به قرار اطلاع، حاج حسین، فرزند حاج محمد، ۴۰ ساله، ساکن قریه میخ‌خر که مشغول شام خوردن بوده، ناگهان متوجه می‌شود که یک نفر سارق وارد اتاقش شده و به او فرمان می‌دهد که از اتاق خارج شود. حاج حسین به خیال این که سارق تنهاست، او را غافلگیر کرده و نقش زمین می‌کند. رفقای سارق که در قریه عده‌ای را بازداشت کرده بودند، متوجه جریان می‌شوند و به کمک او می‌آیند؛ اما اهالی قریه از فرصت استفاده می‌کنند و با چوب و سنگ به سارقان حمله می‌کنند. این حمله به قدری شدید بوده که سارقان مجال تیراندازی را پیدا نکرده و با بدن‌های خون‌آلود در تاریکی شب فرار می‌کنند. جریان به اطلاع ژاندارمری رسیده و موضوع تحت تعقیب است.

نمای تاریخی

باغ ملی نیشابور در اوایل دهه پنجاه

دیالوگ

مردم همیشه میگن زندگی پر از انتخابه
هیچ کس اصلا اشاره‌ای نکرد به ترس
آناستازیا (به انگلیسی: Anastasia
کارگردان: دان بلات و گری گولدمن

بریده کتاب

مردان و زنان، در رحم مادر، شکل می‌گیرند و در آن‌جا، در دنیای خودشان، نسبت به همه چیز، بی‌تفاوت هستند، ولی به این دنیا که می‌آیند مجبورند مبارزه کنند. شاه‌باشی یا سرباز، مذهبی باشی یا قاتل، زن راهبه در روسیه باشی یا زن انگلیسی در بارداباس، یک چیز مسلم است که باید جنگید
ولی با این حال، همه چیز، همیشگی نیست و روزی سرانجام می‌توان از همه گریخت. ولی هرگز کسی نمی‌تواند از خودش بگریزد.
آناخوسیفا—
نویسنده: ژوزه ساراماگو

راه بلد

سفر به دو روستای تاریخی و بازدید از کاروانسراهایشان؛ قدمت این آب و خاک را به شما یادآوری می‌کند

مسافران راه ابریشم

«شاید ابد دور زده باشد، از آن سو رسیده باشد به ازل. دور که می‌شویم از این سمت، نزدیک می‌شویم از آن سمت...» این جمله را شهریار مندنی‌پور در شاهکارش «شرق بنفشه» نوشته و حس کلماتش مرا یاد آن سفرهایی می‌اندازد که مقصدش یک اثر تاریخی بوده است. حس دیدن یک برش از تاریخ، که مردمانی سال‌ها و قرن‌ها پیش از این، آن را زیسته‌اند، حال خوشی به آدمی می‌دهد. روح جاری در هر اثر تاریخی، آدمی را به گذشتگانش نزدیک‌تر می‌کند. آن‌ها که این لذت قرابت با تاریخ را دوست دارند، حتما از دیدن رباط‌ها و کاروانسراهای راه ابریشم لذت خواهند برد. امروز دو روستای تاریخی را همراه «راه بلد» برای شما معرفی خواهیم کرد:

از جنس مهر

اول بگذارید برایتان از روستای مهر بگوییم. روستایی باستانی که در مسیر جاده اصلی تهران قرار دارد.
مردم این روستای تاریخی، قرن‌ها میزبان زائرانی می‌شدند که در مسیر رسیدن به مشهد، در این آبادی توقف کوتاهی می‌کردند.
اما این روستا یک کاروانسرای تاریخی دارد که در مسیر جاده ابریشم و محور سبزوار-شاهرود و ۵۰ کیلومتری غرب سبزوار قرار دارد و به اذعان گردشگران و کارشناسان میراث فرهنگی، یکی از زیباترین کاروانسراهای بین راهی است.
قدمت کاروانسرای مهر مربوط به دوران قاجاریه است و در فهرست آثار ملی کشور به ثبت رسیده است و مصالح آن آجر، ملات گل و گچ و تزئینات آن به‌صورت آجری نیم دایره است. طاق‌ها و قوس‌های آن نیز جناقی و هلالی است و دارای هشتی، حیاط مرکزی، اصطبل‌های شرقی و غربی و یک محل شاه‌نشین است.
کاروانسرای مهر به شکل چهار ایوانی و مستطیل شکل است که تعداد ۲۸ اتاق در اطراف حیاط مرکزی آن ساخته شده است. دالان این کاروانسرا بسیار زیبا و به صورت هشت ضلعی است و دو اتاق مستطیل شکل به طور قرینه در دو طرف آن قرار دارد. روبه روی دروازه ورودی، شاه‌نشین زیبای کاروانسرا است که از یک ایوان و یک حیاط هشت ضلعی با اتاق‌های متعدد مربع و مستطیل تشکیل می‌شود.
اما جاذبه دیگری که در سفر به این روستا نباید آن را از قلم بیندازید، چهار طاقی خانه دیو، موسوم به آتشکده آذر برزین مهر (در دهه‌های اخیر) است. این چهار طاقی که قدمت آن به دوره ساسانی می‌رسد در سال ۱۳۸۰ در فهرست آثار ملی ثبت شد. این چهار طاقی در کوه فشتنق، بین روستاهای ریوند، مهر و فشتنق؛ از توابع شهرستان داورزن قرار دارد. بنا بر پژوهش‌های انجام شده، کاربری این چهار طاقی، آتشکده بوده که در آن، «آتش آدران» شعله‌ور می‌شده است.

روستای زعفرانیه: یک مقصد ارغوانی

اما دومین مقصد ما روستای زعفرانیه از توابع بخش مرکزی شهرستان سبزوار است که در ۳۵ کیلومتری شرق این شهر و در حاشیه جاده اصلی سبزوار-نیشابور قرار گرفته است. این روستا در تابستان‌ها نسبتا گرم و در زمستان‌ها سرد و خشک است.
این روستا در میان دشت قرار گرفته و اطراف آن را کوه‌های بلندی محصور کرده است؛ از کوه چشمه سوخته بگیرید تا کوه رودکی. اما ۹ کیلومتر دورتر از روستا و در ضلع شمال شرقی آن دره اولر قرار گرفته، به ضمیمه آن «تنگه سیاه» نیز وجود دارد که در هشت کیلومتری جنوب روستا جاخوش کرده است. وجود رودخانه دایمی کال شور در سه کیلومتری جنوب آن، طبیعت پیرامون آن را کامل کرده و بر زیبایی‌های این منطقه افزوده است. خلاصه کسانی که مقصد سفرشان این روستاست، در حاشیه آن با دیدنی‌های زیادی مواجه می‌شوند.
قدمت روستای زعفرانیه، حداقل به بیش از پنج قرن پیش مربوط می‌شود. آب‌انبار، کاروانسرای شاه عباسی، یخدان و قلعه قدیمی روستا، گواه کهنسالی آن است و این که روزگاری این آبادی برای خودش برو و بیایی داشته است.
این روستا، از قدیم در مسیر ارتباطی شهرهای سبزوار-نیشابور-مشهد قرار داشته و کاروانسرای شاه عباسی آن معروف است. قدمت این کاروانسرا به دوره صفویه مربوط است. در برخی منابع قدیمی نام روستا را به مرغوبیت زعفران آن نسبت داده‌اند. نامی که پُربیراه نیست.
سقف خانه‌های روستا عموماً، مسطح و دیوارهای آن با گل اندود شده‌اند. بافت مسکونی روستا، با محیط طبیعی پیرامون آن تناسب و هماهنگی جالب توجهی دارد. کالبد خانه‌های روستاییان تحت تاثیر شرایط اقلیمی، نوع فعالیت و معیشت خانوارها شکل گرفته‌اند. مصالح به کار رفته در ساخت بناهای قدیمی گل، سنگ، خشت و چوب است. خانه‌های جدید با مصالح سیمان، گچ، تیرآهن و مانند این‌ها ساخته می‌شوند.
روستای زعفرانیه، به دلیل موقعیت طبیعی مناسب، چشم‌اندازهای ارتفاعات، باغ‌ها، مزارع سرسبز و سواحل رودخانه، به ویژه در فصول بهار و تابستان و پاییز، از زیبایی و طراوت سرشار است و قابلیت‌های گردشگری ارزشمندی دارد.
انواع گل‌ها و گیاهان دارویی مانند شاه‌تره، گل ختمی، پرسیاوشان، گل گاوزبان و خاکشیر در دامنه ارتفاعات پیرامونی این روستا، مشتریان خاص خود را دارد. باغ‌های زیبا و سرسبز روستای زعفرانیه، از دیگر جاذبه‌های طبیعی روستا به شمار می‌آیند که چشم‌انداز زیبایی در فصول مختلف سال دارند؛ به ویژه در فصل پاییز که سیمای آن‌ها رنگین شده است.
در این روستا ابنیه تاریخی شاخصی وجود دارد که دیدنشان به نیت هم‌نشینی با تاریخ، دور از لطف نیست.
- **کاروانسرای زعفرانیه**: اهالی برای شما خواهند گفت که این کاروانسرا مربوط به دوره صفویه است و در سال ۶۴ ثبت ملی شده است. کاروانسرای فعلی که قدمت آن احتمالا به دوره قاجار می‌رسد، بر روی بنای متروکه کاروانسرایی مربوط به دوره صفوی و سلجوقی احداث شده و دارای آب‌انباری در ضلع جنوب غربی است. کاروانسرا از نوع چهار ایوانی دارای حیاط مرکزی و اصطبل‌هایی در اطراف آن است. در بعضی از طاق نماها تزئینات مقرنس وجود دارد. پلان دارای ریتم، تقارن و تعادل است و ساخت آن متاثر از سبک آذری و آجرکاری‌های آن متاثر از سبک رازی است. این مجموعه در حقیقت در دوره قاجار بازسازی شده است.
- آب‌انبار زعفرانیه، که در داخل روستا قرار دارد از آثار دوره قاجاری است.
- **یخدان یا یخچال قدیمی روستا**: در گذشته، در زمستان این یخدان را پر از یخ و در فصل تابستان از آن استفاده می‌کردند. این یخدان، به عنوان یکی از بناهای قدیمی روستا مورد توجه گردشگران قرار دارد.
- از دیگر جاذبه‌های تاریخی روستا می‌توان به مهمانسرای دوران قاجاری، حمام قدیمی، آسیاب قدیمی و قلعه کهن روستا، اشاره کرد که به ثبت ملی رسیده‌اند و برای خود جاذبه‌های تاریخی استخوان‌داری به شمار می‌آیند.

مشهد
Mashhad

شهر و استان در شبکه‌های اجتماعی

نمایی زیبا از پارک ملت مشهد

هنرمندان خراسانی نظیر رضا کیانیان، برزو ارجمند، ستاره اسکندری و... جان باختن ۹ تن از دانشجویان کشورمان در حادثه واژگونی اتوبوس را در صفحات خود تسلیت گفتند. حجت اشرف زاده، خواننده نیز به همین بهانه اجرای زنده خود در اصفهان را لغو و به زمان دیگری موکول کرد.

علی مسعودی، نویسنده طنزپرداز خراسانی با خبر ورزشی یک مصاحبه فوتبالی داشت و در این گفت‌وگو بیان کرد که علاقه زیادی به فوتبال ندارد. بعضی اظهار نظرهای جالب او به این شرح است:
- شک نکنید اگر دو میلیون دلاری را که کی‌روش دریافت می‌کند صرف کشتی می‌کردند، در همه اوزان طلای المپیک می‌گرفتیم. مسائل مالی تأثیر زیادی روی عملکرد یک ورزشکار دارد و اگر ورزشکاری به لحاظ مالی تأمین باشد، از نظر روحی و انگیزشی در سطح بالایی قرار می‌گیرد و بازدهی بیشتری دارد و می‌تواند برای کشور افتخارآفرینی کند.
- ولی همین که تیم ملی با کی‌روش دو بار پیاپی به جام جهانی رفته و نتایج نسبتا خوبی گرفته نشان می‌دهد که او مربی خوب و کاربلدی است. ولی کمی خودش را برای مالوس می‌کند!
- آن‌طور که از دور و بر شنیدم حس می‌کنم خودش می‌خواهد برود و از حضور در ایران خسته شده است.
- همچنان اعتقاد دارم فوتبال حق ورزش‌های دیگر را می‌خورد.
- نه قرمزم و نه آبی، ولی مخلص طرفداران‌شان هستم.
- بازیکن مورد علاقه: خداداد عزیزی همشهری دوست‌داشتنی خودم، همچنین کریم باقری و مرحوم سیروس قایقران.

یادداشت

مهدی جمالی‌نژاد

رئیس سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور

شهرداری‌ها و درآمد پایدار شهری

شهرداری‌های کشور در فرایند توسعه شهری و ایجاد خدمات مورد نیاز شهروندان با چالش‌های متعددی در زمینه‌های مختلف روبه‌رو هستند که یکی از مهم‌ترین آن‌ها کمبود منابع درآمدی مورد نیاز برای ارائه خدمات و ایجاد زیرساخت‌های شهری است. گسترش جمعیت شهرنشین و نرخ فزاینده مهاجرت از روستاها و شهرهای کوچک به شهرهای بزرگ و کلان شهرها، گسترش فیزیکی و رشد محدوده شهرها، تقاضای قابل ملاحظه در حمل و نقل شهری، افزایش مطالبات شهروندان از شهرداری‌ها و کاهش کمک‌های دولت به شهرداری‌ها سبب شده تا شهرداری‌ها در زمینه تامین منابع مالی خود با مشکلاتی مواجه شوند. در این میان یکی از مسائل مهمی که از بدو تاسیس بلدیه تاکنون توجه جدی به آن نشده موضوع استقلال مالی شهرداری‌ها به عنوان اصلی‌ترین نهاد مدیریت شهری است. در تاریخ ۱۱۰ ساله تاسیس این نهاد همواره دولت مرکزی تمایل به کنترل اعتبارات و به نوعی اعمال حاکمیت متمرکز بر شهرداری‌ها در ایران داشته است. در سال ۱۳۶۲ با توجه به شرایط مالی دولت، موضوع استقلال مالی شهرداری‌ها در مجلس به تصویب رسید. پس از آن سال، برخی اختیارات مالی به شهرداری‌ها واگذار شد و آن‌ها نیز که با مشکلات مالی متعددی مواجه بودند، بدون توجه به مبانی نظری مالیه شهری و به دلیل سهل‌الوصول بودن برخی انواع عوارض، سهم عوارض ساختمانی و به تبع آن جرایم مرتبط با تخلفات ساختمانی و... را افزایش دادند. از طرف دیگر بودجه شهرداری‌ها در سال‌های اخیر همواره با شیب کمی افزایش داشته است اما این افزایش بودجه پاسخ‌گوی افزایش هزینه‌های شهرداری‌ها و تورم سالانه نیست. یعنی میزان رشد درآمد از رشد هزینه‌ها کمتر بوده و این موضوع سبب کاهش توان شهرسازی و کاهش سهم فعالیت عمرانی و خدمات‌رسانی در شهرداری‌ها شده است. همچنین در سال‌های اخیر شاهد افزایش سهم بودجه جاری شهرداری‌ها در برابر سهم بودجه عمرانی شهرداری‌ها بوده‌ایم. باید به این نکته هم اشاره کرد که در سال‌های اخیر به دلیل رکود ساخت و ساز، عوارض وصول ناشی از پروانه‌های ساختمانی کاهش قابل توجهی داشته است که این موضوع ارتباط مستقیمی بر درآمد شهرداری‌ها دارد. این آثار ناشی از این است که درآمد شهرداری‌ها به صورت مقطعی و براساس مقتضیات زمان شکل گرفته و از پایداری لازم برخوردار نیست. به‌بیانی واضح‌تر در چندسال اخیر شاهد کاهش حجم صدور پروانه‌های ساختمانی هستیم. این در حالی است که در این سال‌ها بخش عمده‌ای از درآمد شهرداری‌ها حاصل فروش تراکم، عوارض و جریمه ساخت و ساز است که این منبع درآمدی به‌دلیل آن که تابعی از شرایط اقتصادی شهروندان و تقاضا برای صدور پروانه ساخت است، منبع درآمد باثبات و بادوامی که قابلیت اتکا برای حفظ ماهیت خودکفای شهرداری‌ها را داشته باشد، محسوب نمی‌شود. بنابراین یکی از راه‌های تقویت درآمد شهرداری‌ها، تقویت درآمدهای ناشی از عوارض نوسازی در شهرهاست که این رقم هم اکنون حدود ۲ درصد است. مطابق لایحه، درآمدهای پایدار شهرداری‌ها که از سوی دولت تقدیم مجلس شده، باید طی یک دوره مشخص به حدود ۴۰ درصد افزایش یابد. همچنین تغییر رویه پرداخت عوارض به مالیات بر مصرف مسکن، کالا و خدمات مسئله‌ای است که باید به آن توجهی ویژه شود تا عوارض نوسازی، که باید سهم بسیاری در بخش درآمدی خود داشته باشد و هم‌اکنون در کشور ما کمتر از ۵ درصد درآمد است، افزایش یابد. مالیات بر مصرف فرآورده‌های سوختی، موضوع دیگری است که باید به آن توجه اساسی شود. با وجود این مشاهده می‌شود سهم مالیات که براساس قانون سهم شهرداری است، به این بخش نمی‌رسد، در حالی که این شهرداری است که باید در شهرها خدمت‌رسانی کند. بهره‌گیری از ابزارهای مختلف تامین مالی و روش‌های اجرایی جلب مشارکت بخش خصوصی متناسب با پروژه‌های شهری و پیش‌بینی تضمین‌های کافی، افزایش کارایی و ضمانت اجرایی برای کسب عوارض و درآمدهای قانونی شهرداری، اصلاح و تقویت منابع موجود درآمدی و تامین منابع جدید به منظور حداقل استفاده از درآمدهای دولت و کاهش وابستگی مالی شهرداری به منابع درآمدی دولتی، افزایش سهم شهرداری از محل عواید حاصل از قانون مالیات بر ارزش افزوده و اصلاح ساز و کار وصول عوارض نوسازی و عمرانی شهری، از دیگر اهداف لایحه یاد شده است. هرچند که با حمایت‌های دولت و سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور و اتکای شهرداری‌ها به ایده‌های خلاقانه و جدید برای تامین درآمدهای پایدار شهری، حرکت‌هایی در جهت کاهش هزینه‌های شهرداری و حوزه جلب مشارکت‌ها و منابع مردمی و جلب سرمایه‌گذاران برای اجرای پروژه‌های شهری صورت گرفته است. همچنین استفاده از ابزارهای نوین تامین مالی در این سال‌ها تا حدودی جایگاه خود را در شهرداری شهرهای بزرگ پیدا کرده و میل به حرکت به این مباحث افزایش یافته است و به طور میانگین بیش از ۲۰ درصد بودجه شهرداری‌ها از این موضوعات تامین می‌شود و تقویت این موضوعات به فضای عمومی کسب و کار در جامعه و افزایش میزان سرمایه‌گذاری‌ها بستگی دارد. در چنین شرایطی برای جدایی بودجه شهرداری به درآمدهای ناپایدار ساختمانی و جلوگیری از بروز اقداماتی برخلاف طرح‌های توسعه شهری، تدوین لایحه درآمدهای پایدار در اولویت کاری وزارت کشور به عنوان نهاد ناظر بر عملکرد شهرداری‌ها قرار گرفت تا تدابیر جدیدی برای نحوه درآمدزایی آن‌ها اندیشیده شود و شهرداری‌ها در کنار درآمدهایی که از محل دریافت مالیات‌ها برای آن‌ها در نظر گرفته می‌شود؛ به صورت فعال برای تامین منابع و درآمدهای سالم و پایدار عمل کنند. شایان ذکر است پس از روی کار آمدن دولت یازدهم برای حمایت از شهرداری‌ها و شوراهای اسلامی شهرها، کمیسیون خاص امور کلان شهر تهران و دیگر کلان شهرهای دولت به ریاست وزیر کشور و با حضور تنی چند از وزیران و معاونان رئیس جمهوری تشکیل شد که پس از تشکیل آن اقدامات مهمی از جمله تدوین لایحه درآمدهای پایدار شهرداری‌ها با توجه به نیاز شهرداری‌ها به منابع مالی جدید و مستمر و بهبود و تداوم ارائه خدمات مطلوب به شهروندان، از سوی سازمان شهرداری‌ها و دهیاری‌های کشور صورت گرفت و لایحه مرداد ماه امسال با امضای رئیس جمهور محترم تقدیم مجلس شد. علاوه بر تدوین لایحه فوق‌الذکر، کمک‌های دولت در قالب قوانین بودجه سنواتی به پروژه‌های مشخصی مانند قطار شهری‌ها و اعطای تسهیلات به طرح‌های درآمدزا شهرداری‌ها یا اعطای سود تسهیلات در سال‌های اخیر انجام شده و ادامه دارد. در پایان پیشنهاد می‌کنم که شهرداری‌ها باید به سمت منابع جدید درآمدی حرکت کنند. از جمله این منابع می‌توان به ایجاد زیرساخت‌های لازم برای جذب گردشگر و احداث فضاهای گردشگری، توسعه پروژه‌های دانش بنیان، توسعه فعالیت‌های کارآفرینی، ایجاد فضاهای تفریحی و رفاهی، تقویت راهکارهای استفاده از بخش خصوصی، مشارکت در پروژه‌های سرمایه‌گذاری و همچنین سرمایه‌گذاری و احداث واحدهای خدماتی و تولیدی درآمدزا اشاره کرد، شهرداری‌ها می‌توانند در چارچوب قوانین و مقررات حاکم بر آن‌ها از این منابع مالی بهره‌برداری کنند.